

Demografische ontwikkelingen gemeente Groningen

2007 tot 2037

Narly Rambharos

November 2017

www.os-groningen.nl

 **ONDERZOEK
STATISTIEK
GRONINGEN**

 Gemeente
Groningen

BASIS VOOR BELEID

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Demografische ontwikkelingen 2007 tot 2017	4
Geboorte en sterfte	4
Bevolking naar leeftijd en geslacht	5
Migratiebewegingen	6
Huishoudens	7
2. Bevolkingsprognose 2017 tot 2037	9
Bevolkingsprognose 2017-2037: highlights	9
Prognose op gebiedsniveau	12
3. Huishoudenprognose 2017 tot 2037	15
Literatuur	17
Colofon	18

1. Inleiding

In dit rapport presenteert de afdeling Onderzoek & Statistiek van de gemeente Groningen (O&S Groningen), een schets van de historische- en toekomstige ontwikkelingen van de Groningse bevolking op stads- en gebiedsniveau weer voor de periode 2007-2037. Ook schetst het rapport de historische- en toekomstige ontwikkeling van het aantal huishoudens naar type.

Historische ontwikkelingen

De analyses van de historische ontwikkelingen (2007-2017) zijn verricht op geanonimiseerde data over de bevolking van de gemeente Groningen. Deze gegevens zijn afkomstig uit de Basisregistratie Personen (BRP). Hierin worden de persoonsgegevens bijgehouden van iedereen die in de gemeente woont.

Allereerst vatten we de belangrijkste trends in de bevolkingsontwikkeling van de afgelopen tien jaar samen. Vervolgens komen nog verdere statistische gegevens over het thema bevolking aan de orde: gegevens over de samenstelling van de bevolking, uitgesplitst naar kenmerken als leeftijd, geslacht, wijk en etnische groep. Daarna komen enkele factoren centraal te staan die invloed kunnen hebben op de bevolkingssamenstelling: geboorte, sterfte en migratie.

Bevolkingsprognose 2017-2037

Prognoses beschrijven de meest waarschijnlijke toekomstige ontwikkelingen op basis van trends uit het verleden. O&S Groningen heeft een bevolkingsprognose 2017-2037 opgesteld waarbij als uitgangspunten dienen:

- historische en meest recente ontwikkelingen in de Groningse bevolking
- trends in de ontwikkelingen van de Groningse bevolking
- demografische ontwikkelingen in de gemeente

Aan de hand van analyses in genoemde ontwikkelingen, zijn factoren geïsoleerd die bepalend kunnen zijn voor prognoses van de omvang en samenstelling van de bevolking. Deze zijn geboorte, sterfte, binnenlandse en buitenlandse migratie en de ontwikkeling in het aantal woningen.

In de bevolkingsprognose worden de effecten van deze factoren doorberekend. De uitkomsten worden bepaald door de ingevoerde gegevens en (gekwantificeerde) veronderstellingen.

Huishoudensprognose 2017-2037

De huishoudensprognose wordt berekend vanuit de stadsprognose volgens een zogenaamd verdeelmodel. Allereerst worden headshiprates afgeleid uit de historische bevolkingsgegevens. Dit houdt in dat voor de bevolking per leeftijdsgroep is bepaald, wat de verdeling naar huishoudentype en –positie is. Deze verdeling wordt losgelaten op de bevolkingsprognose, waarbij eventuele historische trends worden meegenomen. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen particuliere huishoudens en personen in institutionele huishoudens.

De bevolkings- en huishoudensprognose van de gemeente Groningen is uitgevoerd met behulp van het prognosemodel GBPro.

2. Demografische ontwikkelingen 2007 tot 2017

Deze paragraaf schetst een beeld van de demografische veranderingen in de gemeente Groningen over de laatste tien jaar.

In 2017 is een nieuwe wijk Meerstad e.o. toegevoegd aan de gemeente Groningen. De drie woonplaatsen hierin zijn de voorlopige buurten 'Meerstad', 'Harkstede GN' en 'Lageland GN'. In dit kader onderscheiden we in de gemeente Groningen 15 wijken die weer bestaan uit 108 buurten.

Groeitempo bevolking afgenomen

De Groningse bevolking is het afgelopen jaar (2016-2017) met bijna 1.690 personen toegenomen tot 202.580 inwoners op 1 januari 2017; dat komt neer op een groei van 0,8 procent (figuur 1). Vorig jaar (2015-2016) groeide de bevolking nog met 0,3 procent (620). Hoewel het buitenlands migratiesaldo in 2016 positief was (+1.165), zorgde het binnenlands migratiesaldo (-1.187), eveneens in 2016, voor een (verwaarloosbaar) negatief saldo van de totale migratie (-22). Dit negatief saldo werd gecompenseerd door een positief geboorteoverschot in 2016 (+670). De toevoeging van de nieuwe Groningse wijk 'Meerstad e.o.' verklaart ruim zestig procent (1.050 personen) van de bevolkingstoename van de gemeente.

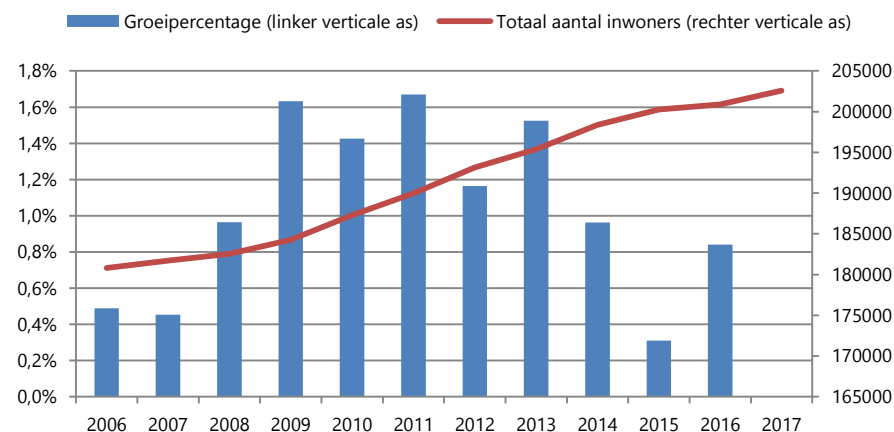
Geboorte en sterfte

Vruchtbaarheidscijfers

In de afgelopen tien jaar is het totale vruchtbaarheidscijfer (het gemiddelde aantal kinderen per vrouw in de vruchtbare leeftijd) gedaald van 1,33 in 2007 naar 1,30 in 2016. Het aantal geboorten per 100 vrouwen van 20 tot 25 jaar, daalde van 1,6 in 2007 naar 1,0 in 2016. Bij de 25- en 30-jarige vrouwen

daalde het aantal geboorten per 100 vrouwen van 6,4 in 2007 tot 5,6 in 2016. Het aantal geboorten bij 30- tot 35-jarigen steeg van 10,7 in 2007 tot 11,4 in 2016. Bij vrouwen tussen 35- en 40 jaar is er een daling genoteerd: van 5,7 naar 5,5 kinderen per 100 vrouwen.

Figuur 1 Bevolkingsomvang, groeipercentage bevolking, gemeente Groningen, 2007-2017

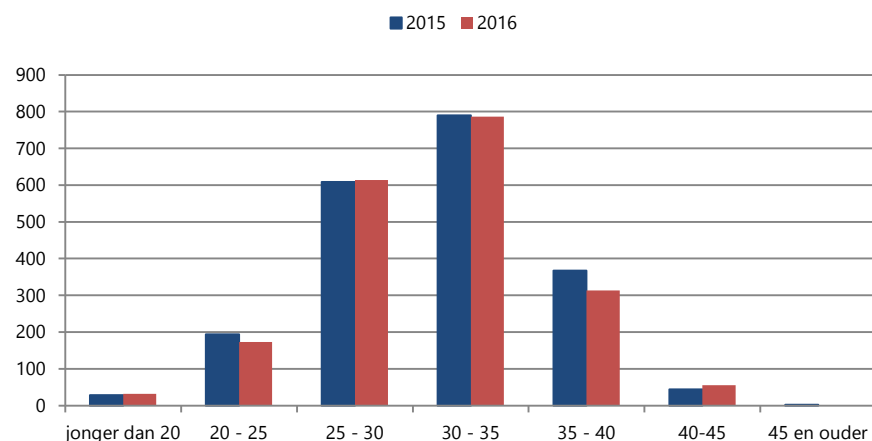
Moederschap op oudere leeftijd

In 2016 zijn er 1.974 kinderen geboren in Groningen. Qua absolute aantallen loopt de wijk Noordoost voorop (221 geboortes), op de voet gevolgd door de wijk Oud-Noord (214).

Uit de geboortecijfers (figuur 2) van 2016 blijkt dat het aantal geboorten bij vrouwen van 40 tot 45 jaar hoger is dan een jaar eerder. In de leeftijdsgroep 35 tot 40 jaar nam het aantal geboorten het sterkst af (-54).

Van de kinderen die vorig jaar geboren werden, had bijna zestig procent een 30-plusser als moeder. Dit percentage schommelt het afgelopen decennium rond de zestig procent. In Groningen schommelt de gemiddelde leeftijd van de vrouw bij de geboorte van een kind de laatste jaren rond de 30,5 jaar.

Figuur 2 Geboorten naar leeftijd moeder in 2015 en 2016

Sterften

In 2016 zijn er 1.307 Groningers overleden. Bijna 80 procent van de overledenen was bij het overlijden ouder dan 65 jaar. 85 Jaar is de meest voorkomende sterfteleeftijd. De wijk Noordwest kende de meeste sterftegevallen (229) en het op één na grootste sterfteoverschot (het aantal sterfgevallen is hoger dan het aantal geboorten). De wijk Zuidwest kende in 2016 het grootste sterfteoverschot (71).

Bevolking naar leeftijd en geslacht

Aantal inwoners op 'middenleeftijden' (35-50 jaar) weer afgenomen

Figuur 3 laat de leeftijdsopbouw op 1 januari 2017 zien: er wonen veel jongeren (15-20 jaar) in de stad, onder wie iets meer vrouwen dan mannen.

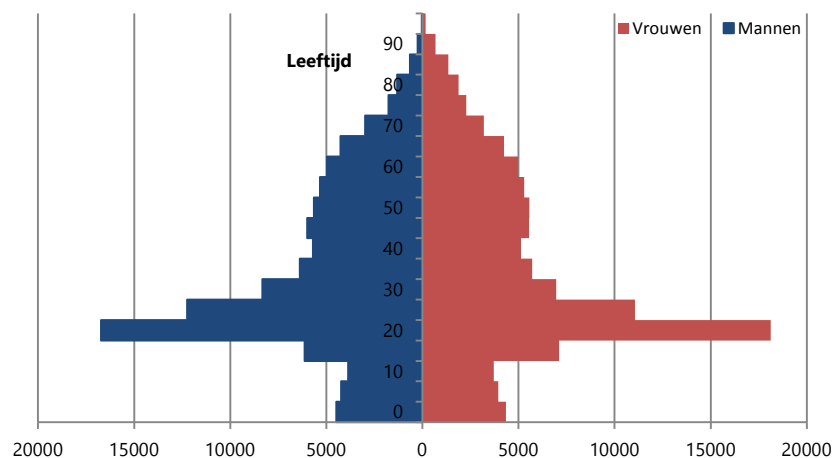
Tabel 1 biedt een overzicht van de Groningse bevolking naar leeftijd over de afgelopen decennia. We kunnen hier zien dat het aantal inwoners tussen de 20 en 35 jaar met bijna 12.200 is toegenomen. In de leeftijdscategorie 35 tot 50 jaar is het aantal inwoners gedaald met bijna 1.200. Het aantal Stadjes tussen de 50-65 jaar is echter de afgelopen decennia fors gestegen (bijna +4000). Tussen januari 2016 en januari 2017 werden vergelijkbare ontwikkelingen geconstateerd.

Tabel 1 Bevolking naar leeftijdsgroep op 1 januari (2007-2017)

Leeftijdsgroepen	0-20	20-35	35-50	50-65	65+	Totaal
2007	35.569	61.226	36.351	27.738	20.668	181.688
2008	35.855	61.342	35.985	28.509	20.714	182.536
2009	36.177	62.245	35.718	29.162	20.860	184.294
2010	36.697	63.988	35.520	29.925	21.040	187.306
2011	37.001	65.643	35.425	30.470	21.325	189.998
2012	37.468	67.827	35.237	30.559	21.961	193.189
2013	37.799	69.167	35.024	30.720	22.602	195.453
2014	38.368	70.800	34.958	30.904	23.251	198.281
2015	38.576	71.974	34.732	31.219	23.769	200.270
2016	37.830	72.592	34.633	31.480	24.356	200.891
2017	37831	73441	34484	31779	25045	202580
2007 t.o.v. 2017	2.242	12.197	-1.194	3.992	4.3663	20.883

Op 1 januari 2017 zijn 73.441 inwoners van Groningen tussen de 20 en 35 jaar

Figuur 3 Leeftijdsopbouw gemeente Groningen in 2017

Leeftijdsopbouw per wijk

Op wijkniveau valt op dat in de wijk Centrum het aandeel 20-35 jarigen het hoogst is van de gehele stad: bijna twee op de drie bewoners behoort tot deze leeftijdscategorie.

De leeftijdssamenstelling van de bewoners uit de wijk Noordwest verschilt niet veel van de gemeente Groningen als geheel: bijna 20 procent is tussen de 0 en 20 jaar of is ouder dan 65 jaar. Eén op de drie bewoners is tussen de 20 en 35 jaar.

Voor de wijken Oud-Noord, Oud-West en Oud-Zuid blijken zeer in trek bij de 20- tot en met 34-jarigen: de helft van de bewoners behoort tot deze leeftijdscategorie.

Groene, grijze en demografische druk in Groningen

'Groene druk' is een maat voor het aandeel jongeren (0-19-jarigen) ten opzichte van de 'productieve bevolking' (20-65 jarigen). De grijze druk is een maat voor het aandeel ouderen (65+) ten opzichte van de 'productieve be-

volking'. De 'demografische druk' is de som van beide 'niet-productieve' groepen in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.

De afgelopen tien jaar is de groene druk met 1,3 procentpunten gedaald naar 27,1 procent. De grijze druk is met 1,4 procentpunten gestegen naar 17,9. In 2017 zijn er op elke 65-plusser $2,71 + 1,79 = 4,5$ werkenden. De demografische druk is de afgelopen tien jaar vrijwel constant gebleven.

Migratiebewegingen

Kanteling migratiestromen

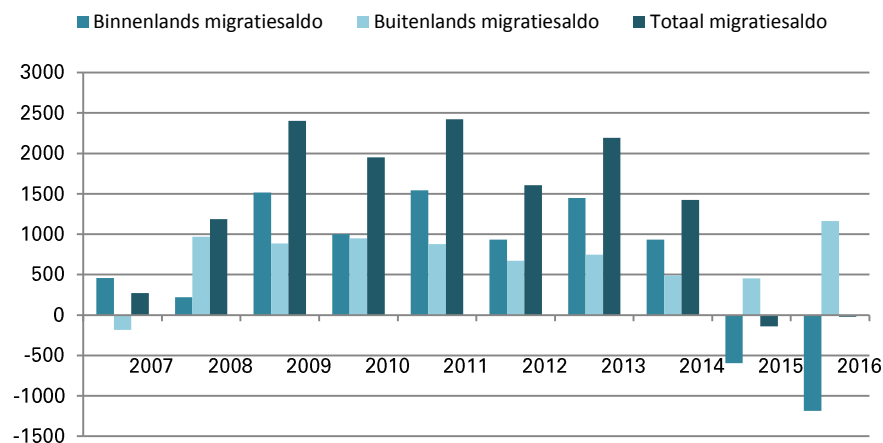
In de periode van 2007 tot 2017 hebben 184.827 mensen zich in gevestigd, terwijl er 171.532 mensen vertrokken. Per saldo is de bevolking van Groningen als gevolg van migratie dus met 13.295 personen toegenomen.

Er hebben zich in 2016 21.021 mensen in de gemeente Groningen gevestigd en 21.043 personen hebben de gemeente verlaten. Voor het tweede achtereenvolgende jaar is er sprake van een vestigingstekort. In de periode 2007 tot en met 2014 is er sprake geweest van een aanzienlijk positief migratiesaldo in de gemeente Groningen. We constateren dus een kanteling in de migratiestromen.

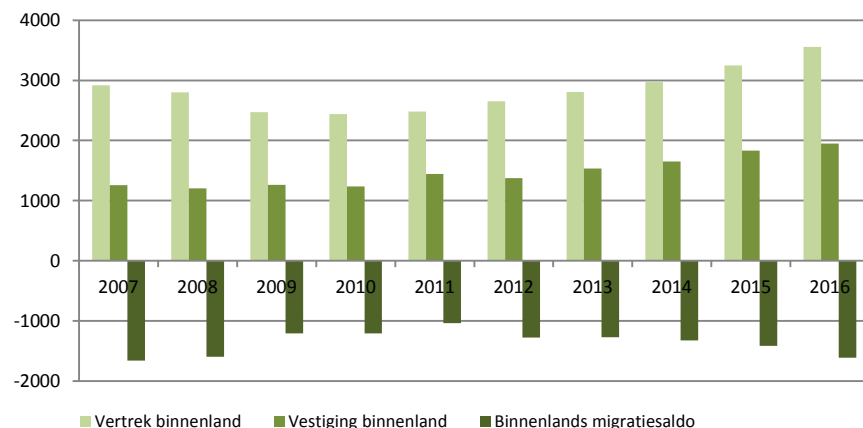
Het binnenlands migratiesaldo is bijna 590 lager dan vorig jaar. In 2015 was dit saldo -597 en in 2016 -1.187 (zie figuur 4). Dit is het resultaat van een beduidend hoger aantal binnenlandse vertrekkers.

Het buitenlands migratiesaldo kwam in 2016 tweeënhalve keer zo hoog uit als in 2015. Dit is vooral veroorzaakt door een toename in de buitenlandse vestiging.

Figuur 4 Migratiesaldo binnen- en buitenlands, gemeente Groningen, 2007-2017

Figuur 5 Binnenlands migratiesaldo 25- tot en met 30-jarigen, 2007-2017

Migratiesaldo 25- tot en met 30 jarigen

De migratiepatronen zijn voor de leeftijdscategorie 25-30 jaar onderzocht, gebaseerd op de totale instroom en uitstroom. In de periode van 2007 tot

2017 kende Groningen een vertrekoverschot: er vertrokken meer mensen uit de gemeente dan er binnenkwamen. In de afgelopen vijf jaar daalde dit zogenaamde migratiesaldo naar negatievere waarden als gevolg van een stijging van het aantal vertrekkers. Figuur 5 toont de migratiesaldi van de afgelopen tien jaar van deze leeftijdscategorie.

Huishoudens

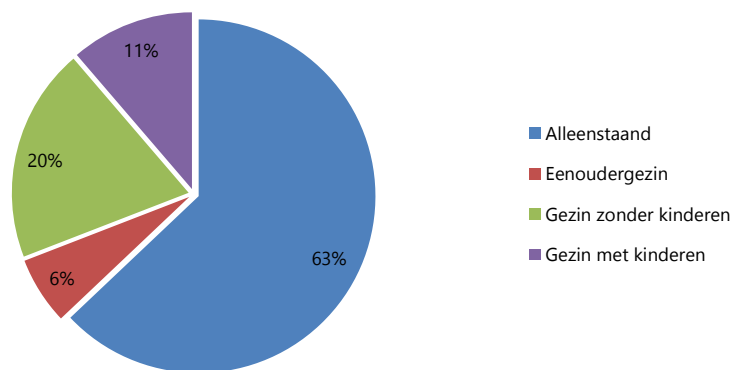
Toename bevolkingsomvang sterker dan groei aantal huishoudens

In het afgelopen decennium is het aantal huishoudens (fors) gegroeid van ongeveer 106.993 huishoudens in 2007 tot bijna 124.100 op 1 januari 2017. In 2016 nam de bevolking met 0,8 procent, sneller toe dan het aantal huishoudens (0,3 procent). Dit kan veroorzaakt worden door een afname in eenpersoonshuishoudens (-720) en een verschuiving van eenpersoons- naar meerpersoonshuishoudens. Deze verschuiving is hoogstwaarschijnlijk te verklaren door administratieve mutaties in het Basisregistratie Personen (BRP) naar aanleiding van koppeling tussen de BRP en de Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG).

Van de Groningse huishoudens is op 1 januari 2017 63 procent alleenstaand (bijna 78.100 huishoudens) en behoort bijna één op de vijf huishoudens tot de categorie gezin zonder kinderen (bijna 24.320 huishoudens), zie figuur 6. Begin 2017 wonen er in Groningen gemiddeld 1,63 personen per huishouden, zie tabel 2.

De koppeling tussen de BRP en de BAG heeft er overigens toe geleid dat adressen waar meerdere mensen een kamer huren, kunnen worden 'geappartementiseerd'.

Figuur 6 Huishoudens naar type, 1 januari 2017

Tabel 2 Bevolking, huishoudtype, gemiddelde huishoudgrootte, 2007 t/m 2017 (stand 1 januari)

	Bevolking	Huishoudens	Paren	Eenpersoonshuishouden	GHG
2007	181.688	106.993	23.011	63.738	1,70
2008	182.536	108.446	22.781	65.453	1,68
2009	184.294	110.008	22.834	66.924	1,68
2010	187.306	112.193	23.136	68.543	1,67
2011	189.998	114.177	23.137	70.165	1,66
2012	193.189	116.688	23.322	72.293	1,66
2013	195.453	118.776	23.277	74.274	1,65
2014	198.281	121.396	23.583	76.464	1,63
2015	200.270	123.280	23.386	78.505	1,62
2016	200.891	123.987	23.791	78.811	1,62
2017	202580	124092	24314	78091	1,63

GHG: Gemiddelde HuishoudGrootte

2. Bevolkingsprognose 2017 tot 2037

Veronderstellingen voor de bevolkingsprognose

De gemeente stelt in samenwerking met projectontwikkelaars, woningbouwcorporaties en andere bouwers een woningbouwprogramma vast voor de komende jaren. Het schatten van een woningbouwprogrammering is echter niet eenvoudig, omdat de vaak niet beïnvloedbare factoren (economische ontwikkelingen, individualisering, vergrijzing en gezinsverdunding) hierop, moeilijk te bepalen zijn.

De ontwikkeling van het aantal woningen oefent een sterke invloed uit op de (waarschijnlijke) toekomstige ontwikkeling van het inwonertal van de gemeente Groningen. In het prognosemodel nemen we dan ook aan dat hoe meer woningen gebouwd worden, des te meer ruimte er is voor bevolkingsgroei.

Naast veronderstellingen over het aantal woningen, hebben we veronderstellingen voor de toekomst opgesteld voor geboorte, sterfte, en buitenlandse en binnenlandse migratie.

Bevolkingsontwikkeling; verschillende richtingen denkbaar

Bevolkingsontwikkelingen worden grotendeels bepaald door geboorte, sterfte, immigratie en emigratie. Geboorte- en sterftecijfers en interregionale en intergemeentelijke verhuisstromen zijn niet eenvoudig te voorspellen. Deze hangen namelijk sterk samen met sociaal-culturele en economische ontwikkelingen. Bevolkingsprognoses zijn daarom met onzekerheden omgeven. Dit maakt voorspellen, vooral op een langere termijn, erg lastig. Zeker voor een stad als Groningen die met zijn grote studentenbevolking extra veel voor deze ontwikkelingen gevoelige dynamiek kent. Prognoses hebben daarom steeds meer het karakter van een vooruitberekening van de trends, zonder

dat daarbij met zekerheid gesteld kan worden dat die ook de meest waarschijnlijke ontwikkeling aangeven. Er zijn ook andere richtingen denkbaar.

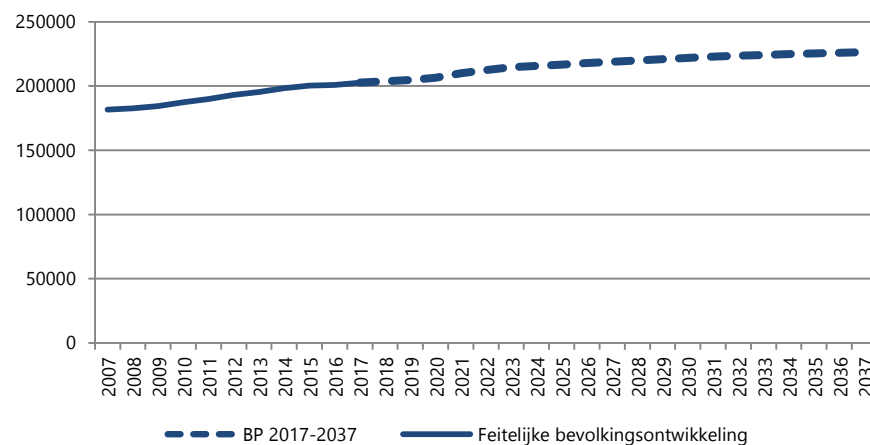
In deze paragraaf beschrijven we de uitkomsten van de bevolkingsprognose voor de periode van 2017 tot 2037.

Bevolkingsprognose 2017-2037: highlights

Groei inwonertal gemeente Groningen na 2024 minder hard

Figuur 7 laat de Groningse bevolkingsontwikkeling tot 2037 zien. De bevolking zal naar verwachting doorgroeien van bijna 202.600 op 1 januari 2017 tot bijna 226.500 in 2037 (+ bijna 24.000).

Figuur 7 Bevolkingsontwikkeling gemeente Groningen, 2007-2037

Het inwonertal groeit in de periode 2018 tot en met 2023 jaarlijks met gemiddeld één procent. In de periode 2024-2037 groeit het inwonertal jaarlijks minder hard (gemiddeld 0,4 procent). Dit kan wellicht samenhangen met de verwachte ontwikkelingen van het aantal woningen dat een sterke invloed uitoefenen op de waarschijnlijke ontwikkeling van het inwonertal.

In de meest recente woningbouwplanning is namelijk de verwachting dat er in de periode 2017 tot en met 2020 jaarlijks gemiddeld 2.440 woningen gerealiseerd zullen worden. Dit aantal ligt in de periode 2021 tot en met 2036 jaarlijks gemiddeld vier keer lager. Bij de bevolkingsprognose zijn we uitgegaan van de aanname 'hoe meer woningen gebouwd worden, des te meer ruimte er is voor bevolkingsgroei'. Door deze aanname te hanteren zal het effect van de ontwikkeling van het aantal woningen op de bevolkingsontwikkeling na 2024 in relatieve zin afnemen en er sprake zijn van een minder harde groei van het inwonertal.

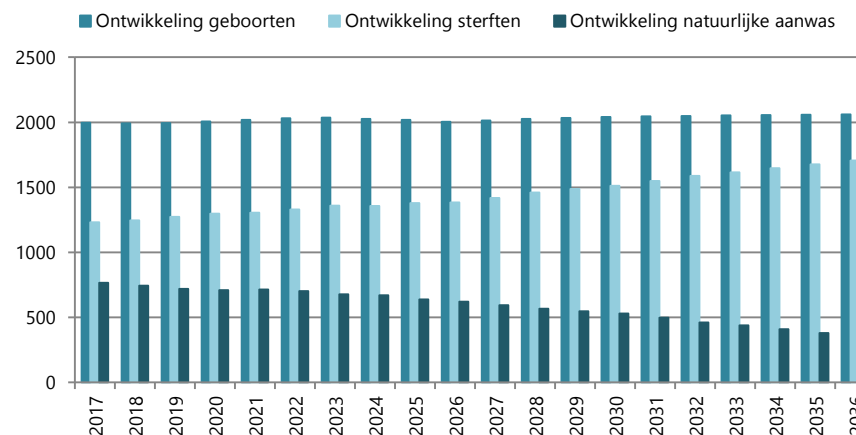
Jaarlijkse afname geboorteoverschot

Uit figuur 8 blijkt dat er in Groningen sprake is van een structureel geboorteoverschot (=natuurlijke aanwas). De hoogte van het geboorteoverschot neemt echter in de prognoseperiode jaar op jaar af. In 2016 is het overschot 670 en zal naar verwachting afnemen naar ruim 320 personen in 2037. Hoe kunnen we dit verklaren?

In de meest recente woningbouwplanning is de verwachting dat er behoorlijk veel grondgebonden woningen gebouwd zullen worden. Bij de bevolkingsprognose hebben we de aanname gehanteerd dat de nieuwbouw van grondgebonden (koop)woningen zal zorgen voor meer vestiging van personen die binnen een aantal jaren plannen zullen maken voor een gezinsuitbreiding. Dit kan tot gevolg hebben dat het aantal geboorten jaarlijks zal toenemen.

Uit een sterfteprognose van O&S Groningen blijkt echter ook dat jaarlijks, als gevolg van de vergrijzing, er steeds meer mensen zullen sterven. De geboorte- en sterfteprognose tonen dat de toename in het aantal overledenen jaarlijks sterker zal zijn dan de toename in de geboorte, waardoor er sprake zal zijn van een dalende trend in het geboorteoverschot.

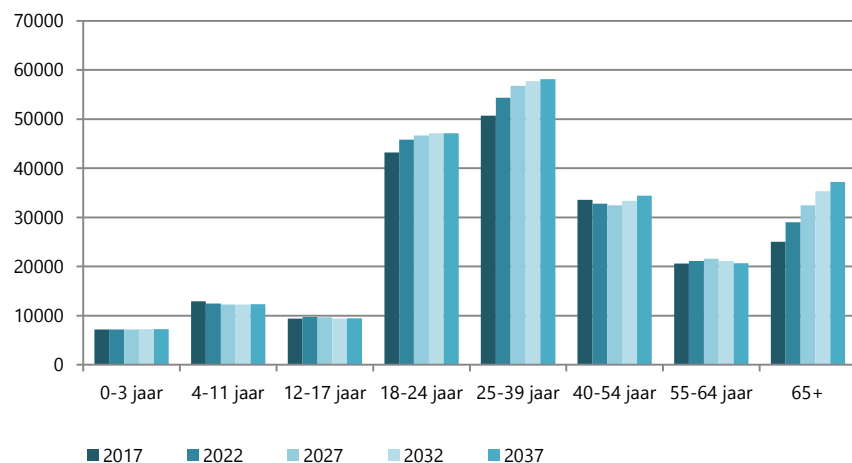
Figuur 8 Ontwikkeling geboorten, sterften, natuurlijke aanwas, gemeente Groningen, 2017-2037

Prognose naar leeftijdscategorie: afname groei leeftijdsgroep 25-39-jarigen

Figuur 9 laat zien dat het aantal 65-plussers in absolute aantallen het meeste zal toenemen. Tot 2037 zal hun aantal met bijna 12.200 toenemen (49 procent). In de leeftijdsgroep van 25 tot 39 jaar verwachten we een stijging van bijna 15 procent. Dit groeicijfer is drie procentpunten lager dan de groei die de prognose van vorig jaar uitwees.

Figuur 9 Verandering bevolkingsomvang per leeftijdsgroep, 2017-2037

Migratieprognose

In de nieuwe prognose verwachten we ten opzichte van de vorige prognose jaarlijks:

- een hoger aantal vestigers en
- een hoger aantal vertrekkers

Tot aan 2037 voorzien we een gemiddelde instroom van ruim 23.400 personen per jaar en een gemiddelde uitstroom van ruim 22.800 personen. Gemiddeld verwachten we dus een jaarlijks vestigingsoverschot van ruim 600. De vestiging zal het hoogst zijn in de leeftijd van 17 tot 24 jaar, het vertrek zal het hoogst zijn in de leeftijdscategorie 20- tot en met 26-jarigen.

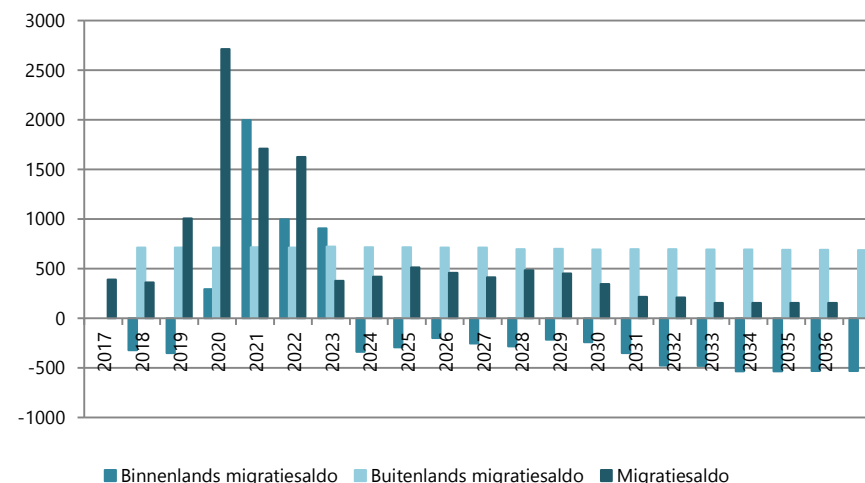
Binnen- en buitenlands migratiesaldo 2017-2037

De verwachting is dat het binnenlands migratiesaldo van jaar tot jaar zal fluctueren (figuur 10). Hoe kunnen we de fluctuaties verklaren?

In de bevolkingsprognose wordt de binnenlandse migratie gekoppeld aan de ontwikkeling van de woningvoorraad, zodat meer woningbouw ook tot een positiever migratiesaldo leidt. In de periode 2017 tot en met 2020 wordt verwacht dat er jaarlijks gemiddeld vier keer meer woningen gerealiseerd worden ten opzichte van andere jaren in de prognoseperiode. Dit verklaart hoogstwaarschijnlijk het positief binnenlands migratiesaldo in de periode 2019 tot en met 2022.

Het buitenlands saldo was in 2016 bijna twee keer hoger als het gemiddeld saldo in de periode 2011 tot en met 2015 (zie figuur 4, pagina 7). De oorzaak is waarschijnlijk de grote instroom buitenlandse studenten. Het aantal buitenlandse studenten aan de Rijksuniversiteit Groningen is sinds 2004 fors gestegen en uit een overzicht van de Rijksuniversiteit blijkt dat het aantal studenten uit het buitenland de laatste jaren met ongeveer 400 tot 500 per studiejaar toeneemt. Vooral door deze stroom mensen wordt in de prognoseperiode een positief buitenlands migratiesaldo verwacht en stabiliseert rond ruim 600 personen per jaar (figuur 10)

Figuur 10 Binnenlands-, buitenlands- en totaal migratiesaldo, gemeente Groningen, 2017-2037

Prognose op gebiedsniveau

Grootste toename woningvoorraad in wijk Meerstad e.o.

Volgens de woningbouwprogrammering van de gemeente Groningen, zal er de komende twintig jaar weer meer worden bijgebouwd. De totale woningvoorraad groeit tot 2037 met ruim 16.400 (eenheid woningvoorraad: adresniveau). De toename in de woningvoorraad zal naar verwachting het grootst zijn in de wijk Meerstad e.o. (ruim 5.000). In de wijken Nieuw-West en Oosterparkwijk zal de toename in de woningvoorraad ook groot zijn: in de planning ligt dat er respectievelijk 3.100 en 2.000 eenheden worden bijgebouwd.

Toename bevolking per buurt

Verwacht wordt dat in de komende decennia het aantal inwoners in absolute zin het sterkst zal toenemen in de buurt Meerstad (+ 10.751). Motor achter deze groei is de forse woningbouwtaakstelling van de gemeente voor Meerstad. Ook in relatieve zin wordt voorzien dat de bevolking in deze buurt tot 2037 sterk zal toenemen (factor 2,1). Zie tabel 3 voor meer cijfers en informatie.

Verdichting in stadsdeel Centrum het grootst

De groei van de bevolking zal naar verwachting in de komende twintig jaren in het stadsdeel Centrum (1.980) sterker zijn dan de groei in de woningvoorraad (1.045). Het lijkt er daarmee op dat de inwoning (en de gemiddelde huishoudensgrootte) hiermee zal toenemen. Met andere woorden zou men kunnen zeggen dat de woningvoorraad in het Centrum in de toekomst sterker als een 'spons' zal werken en dat de bevolking in dit stadsdeel qua woonruimte 'moet inschikken'. De verdichting voor het stadsdeel Oude Wijken is vergelijkbaar groot. Zie tabel 4 voor meer cijfers en informatie.

Tabel 3 Toename woningvoorraad, bevolking (absoluut, relatief), buurt, 2017-2037

Toename in	Woningvoorraad	Bevolking (absoluut)	Bevolkingsdichtheid ¹
Meerstad	5.058	10.751	2,1
Friessestraatweg	1.452	1.456	1,0
Vogelbuurt	1.115	1.771	1,6
De Held	800	1.483	1,9
Reitdiep	799	1.429	1,8
Damsterbuurt	791	1.302	1,6
Hortusbuurt- Ebbingekwartier	768	1.289	1,7

Bevolkingssamenstelling per wijk naar leeftijd

De verwachting is dat het Centrum veel jongeren en jong volwassenen zal blijven trekken: in 2037 zal ruim 60 procent van de inwoners daar tussen de 20 en 35 jaar oud zijn. In de wijk Oud-Zuid zal de komende twintig jaar meer dan de helft van de inwoners tussen de 20 en 35 jaar zijn. Ongeveer één op de drie inwoners in de wijk Meerstad zal tussen de 35 en 50 jaar oud zijn.

Vergrijzing op wijkniveau

De wijk Zuidwest zal in 2037 de meest vergrijsde wijk van Groningen zijn met een verwacht aandeel 65-plussers van ongeveer 30 procent. In de wijk Noorddijk e.o. is de verwachting dat één op de vier inwoners ouder is dan 65 jaar. De vergrijzing zal ook de komende twintig jaar een relatief zwaar stempel drukken op de wijken Helpman e.o., Hoogkerk e.o., Meerdorpen, Noordoost en Noordwest: ongeveer één op de vijf inwoners is dan 65 jaar of

¹ Aantal inwoners per toegevoegde wooneenheid

ouder. In Tabel 5 leest u meer over de verwachte ontwikkeling van de bevolkingssamenstelling van de wijken in de gemeente Groningen.

Tabel 4 Toename woningvoorraad, bevolking (absoluut, relatief), stadsdeel, 2017-2037

Toename in	Woningvoorraad	Bevolking (absoluut)	Bevolkingsdichtheid ²
Centrum	1.045	1.980	1,9
Oost	5.382	8.720	1,6
Oude Wijken	2.917	5.290	1,8
West	4.806	4.639	1,0
Zuid	2.289	3.279	1,4

Tabel 5 Bevolkingssamenstelling naar leeftijd, wijkniveau, 2037

Leeftijdsgroepen	0 t/m 19	20 t/m 34	35 t/m 49	50 t/m 64	65-plus
Centrum	11%	61%	11%	7%	11%
Helpman e.o.	17%	25%	18%	17%	22%
Hoogkerk e.o.	22%	16%	19%	21%	22%
Meerdorpen	20%	23%	16%	19%	22%
Meerstad	29%	15%	30%	17%	9%
Nieuw-West	19%	27%	18%	17%	20%
Noorddijk e.o.	19%	18%	19%	19%	24%
Noordoost	20%	19%	19%	21%	21%
Noordwest	16%	34%	16%	13%	21%
Oosterparkwijk	14%	47%	18%	11%	10%
Oud-Noord	19%	46%	16%	10%	9%
Oud-West	16%	48%	13%	11%	12%
Oud-Zuid	12%	56%	13%	8%	11%
Zuidoost	16%	35%	14%	17%	18%
Zuidwest	14%	27%	15%	16%	28%
Stad	17%	36%	17%	14%	16%

² Aantal inwoners per toegevoegde wooneenheid

Gemeentelijke prognoses in vergelijking

Woningbouwplanning en bevolkingsontwikkeling

Wat is de invloed van woningbouw op de Groningse bevolkingsontwikkeling? Om dit te laten zien, hebben we twee scenario's doorgerekend: een scenario zonder woningbouw en een scenario op basis van de huidige woningbouwplanning.

Scenario 1: zonder woningbouwplanning

Het eerste, denkbeeldig scenario laat zien wat er gebeurt met het inwoneraantal als er de komende jaren geen woonruimte wordt bijgebouwd. Bevolkingsaantallen kunnen zich dan alleen ontwikkelen door natuurlijke aanwas. Volgens dit scenario zal de bevolking van Groningen nog groeien tot ongeveer 212.200 inwoners in 2037, een toename van ruim 9.600 inwoners ten opzichte van 1 januari 2017 (figuur 11).

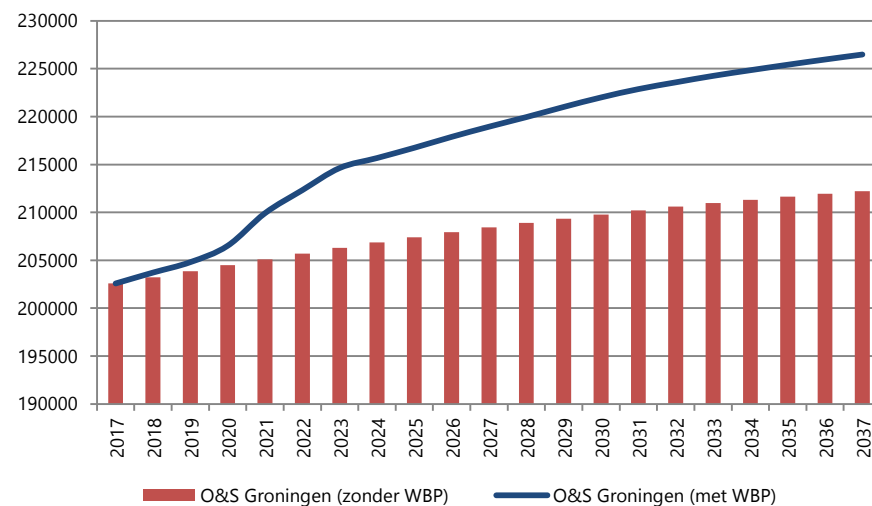
Scenario 2: met woningbouwplanning

In het tweede scenario gaan we uit van de huidige, door marktpartijen ontwikkelde plannen voor woningbouw. Het aantal geplande woningen (nieuwbouw) fluctueert jaarlijks sterk.

Volgens dit scenario zal de Groningse bevolking de komende twintig jaar groeien tot bijna 226.500 (figuur 11). De bevolking van de gemeente Groningen zal naar verwachting minder hard doorgroeien dan werd verondersteld in de vorige prognose. Eén van de belangrijkste groeifactoren van de bevolking, het migratiesaldo, zal vanaf 2023 naar verwachting een paar honderd minder zijn dan volgens de vorige prognose.

Door het vergelijken van beide scenario's kan inzichtelijk gemaakt worden hoeveel inwoners de gemeente van buiten zou moeten aantrekken om de huidige woningbouwplannen te laten slagen.

Figuur 11 Bevolkingsontwikkeling gemeente Groningen volgens twee scenario's

3. Huishoudenprognose 2017 tot 2037

De huishoudensprognose beschrijft de verwachte toekomstige ontwikkeling van de bevolking naar huishoudenspositie, en van huishoudens naar type en grootte. In deze paragraaf beschrijven we de belangrijkste uitkomsten uit de nieuwe huishoudensprognose 2017-2037 van Onderzoek & Statistiek Groningen.

Aantal huishoudens

Volgens het trendscenario zal het aantal huishoudens de komende twintig jaar blijven stijgen, zij het minder hard dan in de afgelopen tien jaar (figuur 12). In het laatste jaar van de prognose (op 1 januari 2037) zijn er naar verwachting ruim 141.600 huishoudens in de gemeente Groningen. De verwachte toename tot 2037 hangt voor een deel samen met de bevolkingsgroei, maar wordt grotendeels veroorzaakt door de alleenstaanden. Ruim zestig procent van de totale toename in het aantal huishoudens is toe te schrijven aan de toename in het aantal alleenstaanden.

Het aantal huishoudens neemt al jaren sterker toe dan de bevolking (figuur 13). Tot 2023 zullen beide met ongeveer 1,0 procent per jaar groeien. Daarna groeit zowel de bevolking als huishoudens tot 2037 jaarlijks met ruim 0,4 procent.

Eenpersoonhuishoudens, eenouderhuishoudens en paren

Figuur 14 toont de verwachte ontwikkeling van het aantal huishoudens naar type.

Het aantal alleenstaanden zal een groei doormaken van de huidige 78.320 naar ongeveer 88.850 op 1 januari 2037 (+10.500). In 2007 was ruim zestig procent van de huishoudens een eenpersoonshuishouden. Vooruitkijkend in 2037 blijft dit aandeel onveranderd (63 procent).

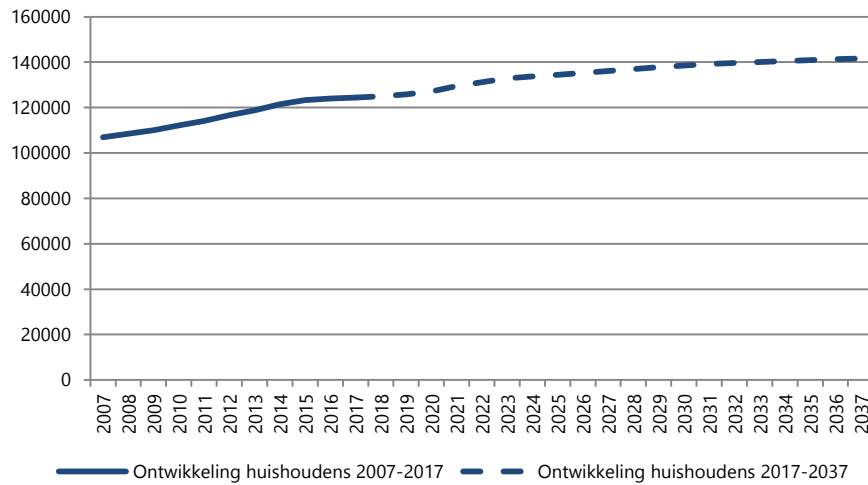
Het aantal huishoudens dat wordt gevormd door één ouder met minimaal één thuiswonend kind zal volgens de huidige prognose toenemen, van (bijna) 7.700 in 2017 tot ruim 9.000 in 2037. Het aandeel van de eenouderhuishoudens in het totaal blijft 6 procent.

Meerpersoonshuishoudens zullen vaker bestaan uit paren zonder kinderen. Hun aantal groeit tot ongeveer 27.200 op 1 januari 2037. De verwachting is dat het aantal paren met kinderen behoorlijk stijgt (+2.550).

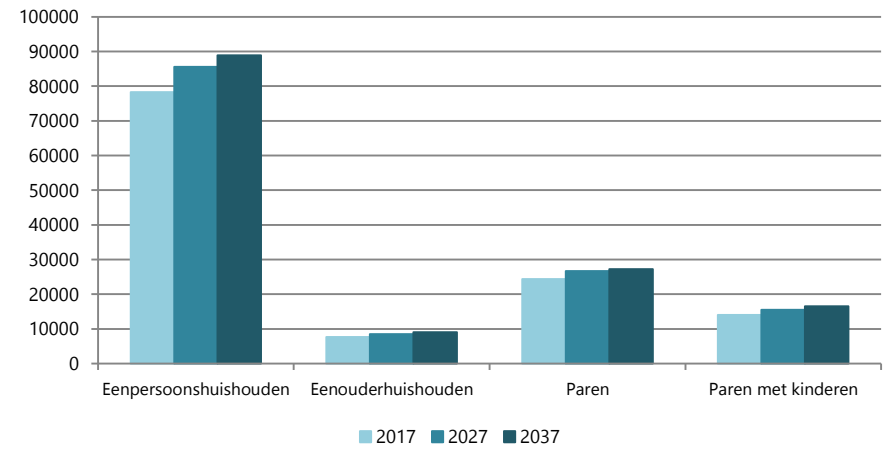
Huishoudensgrootte

Een huishouden bestond in 2017 uit gemiddeld 1,63 personen. De komende twintig jaar zal de gemiddelde grootte afnemen tot 1,60 personen. Deze afname van de gemiddelde huishoudensgrootte komt door de naar verhouding sterkere toename van het aantal eenpersoonshuishoudens.

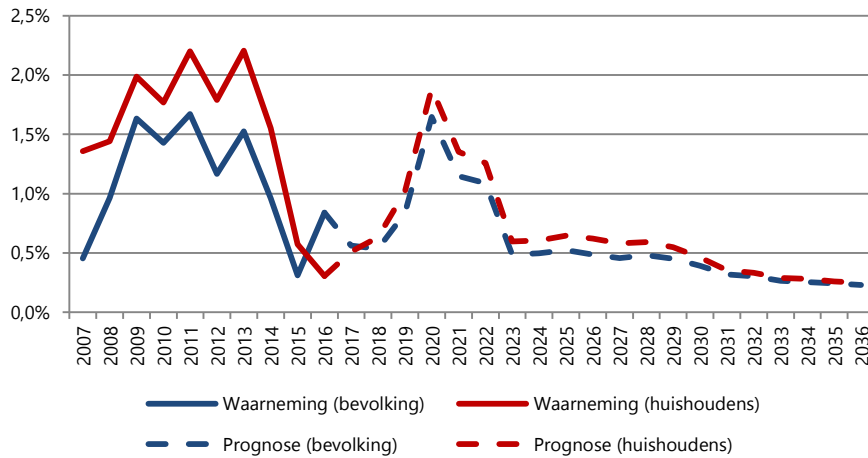
Figuur 12 Huishoudensontwikkeling gemeente Groningen, 2007-2037

Figuur 14 Aantal huishoudens naar type, 2017, 2027 en 2037

Figuur 13 Procentuele groei huishoudens en bevolking, gemeente Groningen, 2007-2037

Literatuur

Duin, C. van, Loozen, S., 2008, Huishoudensprognose 2008-2050: uitkomsten.
Den Haag: CBS

Hoppesteyn, M., 2016, Bevolkings- en huishoudensprognose Rotterdam
2015-2035. Rotterdam: gemeente Rotterdam

Colofon

Demografische ontwikkelingen gemeente Groningen

2007 tot 2037

Auteur:

Narly Rambharos

Opdrachtgever:

Gemeente Groningen

Uitgave:

Onderzoek en Statistiek Groningen

T (050) 367 56 30
E info@os.groningen.nl
I www.os-groningen.nl
T [@basisvoorbeleid](https://twitter.com/basisvoorbeleid)

BASIS VOOR BELEID

